

Provincie Oost-Vlaanderen – Budget 2011

Standpunt CD&V-fractie – 16/11/2010

Hilaire Liebaut

Wij willen ruimte creëren om te ondernemen, maar ook sociale netten weven voor welvaart, gezondheid en welzijn in Oost-Vlaanderen, waar kennis, creativiteit en cultuur werken. Voor ieder in ons. Puur voor Oost-Vlaanderen ! We staan voor een positief en professioneel beleid dat meerwaarde creëert voor Oost-Vlaanderen en dat duidelijk en herkenbaar is. We hebben hierbij nog voor alle groepen in onze samenleving. Ons beleid kenmerkt zich door creativiteit, diversiteit en duurzaamheid

Zo klonk het 3,5 jaar geleden hooggestemd, hoopvol en zelfbewust in de visie (op het provinciaal beleid) die werd geformuleerd in het Oost-Vlaams Algemeenbeleidsprogramma 2007-2012, dat meerderheid-minderheid in de zitting van 28 maart 2007 door deze raad werd aanvaard. Niemand van ons had toen – hoe negatief men ook tegenover het provinciaal niveau stond – het vermoeden dat het budgetdebat 2011 zou moeten plaatshebben onder een bedreiging zoals er nu een boven ons hoofd hangt. Het is de zoveelste poging tot een hold-up op het provinciaal niveau, relatief kort na het jarenlange debat rond de kerntaken onder de vorige Vlaamse regering en na een hele resem nog eerdere pogingen. Bij deze gelegenheid er niet over spreken zou getuigen van een gebrek aan realiteitszin. De manier waarop de aanval deze keer gebeurt (het voorziene tijdschema!), is ronduit ergerlijk. Ik neem aan dat die ergernis door velen wordt gedeeld. Maar er is meer nog de strekking van het voorstel. Die raakt de overtuiging dat we ook en zeer zeker in de persoonsgebonden materies voor de Oost-Vlamingen een zinvolle opdracht hebben. Wie hier zetelt, deelt immers – zo neem ik aan – de overtuiging dat het aanvaarde provinciaal mandaat in de regel een verantwoorde tijdsbesteding is. Het omgekeerde zou lichtjes absurd zijn. Hoe lelijk men ook over politiek oordeelt, de geëngageerden willen blijven geloven in een verbeterbare samenleving en in de sturende en stuwende rol die de publieke overheid daarbij kan/moet spelen.

De taal van de budgettoelichting door de eerste gedeputeerde werd gegeven, bewijst dat althans de deputatie vooralsnog blijft geloven in de opdracht, verwoord in de visie van 2007, én in het voorgenomen beleid. Het budget 2011 is er de cijfermatige bevestiging van. De CD&V-fractie sluit zich met overtuiging aan bij dit optimisme en ondersteunt de realisatie van het positieve beleid dat het voorliggende budget moet mogelijk maken. Een christen-democratische visie kan omwille van haar diepste fundament bezwaarlijk anders dan hoopvol inspireren als het gaat om de toekomst van de samenleving.

Om dit optimisme toch een vastere grond te geven blijft de keuze voor de financiële en budgettaire orthodoxie een dwingende noodzaak. Een bepaalde zin voor gezonde soberheid en nuchter intomen van ambities siert een overheid, zeer zeker als ze werkt met publieke middelen. Zoals iedereen heb ik moeten aanzien tot welke catastrofes voor de bevolking een lichtzinnig overheidsoptreden (regeringen, banken) kan leiden. De hybris uit de Griekse tragedies of uit het bijbelse verhaal over Babylon blijkt springlevend. Merkwaardig genoeg gaan de schuldigen bijna altijd vrijuit. Integendeel, niet zelden verschijnen ze na enige tijd triomfantelijk weer op het toneel. Een beleid, dat echt zorg draagt voor mensen, omvat

onverbidelijk ook afwijzen en snoeien, wat ernstige politiek nooit en zeker niet in een tijdperk van verleuking bevordert tot een succesnummer.

Al kan men de besteding van de beschikbare financiën, zoals voorzien in dit budget, betwisten of van menig verschillen over de omvang van bepaalde bestedingen – ik kan me niet voorstellen dat alle leden van de fractie waartoe ik behoor alle voorziene posten met het zelfde bedrag zouden invullen -, maar niemand kan de totaliteit in discussie stellen als men de kwaliteit ervan toetst aan de geëigende indicatoren of de toepasbare kritische succesfactoren (de politiek roept tot een voortdurend leren !) controleert. Ik doe het graag nog eens voor (8) :

- het algemeen resultaat is bijzonder positief
- het tekort van het eigen dienstjaar wordt zonder twijfel in de begrotingsrekening omgeturnd tot een gunstig resultaat, tenminste als er geen onverwachte tegenslagen opduiken en mits de getrokken lijn van het financieel beheer verder wordt gevolgd.
- het resultaat eigen dienstjaar wordt negatief beïnvloed door het hoge bedrag van de overboekingen (bijna 5 miljoen EUR) in functie van het beheersen van de schuldenlast
- de belastingsdruk stijgt niet (en het inkrimpen van de provinciale belastingsdruk als gevolg van het reduceren van de provinciale bevoegdheden zal door de burgers nauwelijks worden gevoeld in vergelijking met .....
- de schulddpositie is dezelfde als in 2009
- voor de geringe stijgingen van de uitgaven lezen we een verantwoorde verklaring
- waar er een kans is op een cofinanciering of subsidiëring, wordt die kans gegrepen
- de verkoop van het onnuttige patrimonium met het oog op het drukken van de schuld

De dienst Budget en de dienst Boekhouding formuleren het op pagina 123 van de *Beleidsnota 2011*, droogweg zoals het boekhouders past : Een gezond financieel beleid op basis van een lage fiscale druk, een effectieve uitgavenbeheersing en correct debiteurenbeheer. Beknoper én duidelijker kan het niet.

Tegelijk opent voorliggend budget (gewone en buitengewone dienst...) het perspectief op o.m. (en ik beperk me nogmaals tot 8 items)

- het voortzetten van de bescheiden, maar voor de economische ontwikkeling interessante opdracht die de provincie op zich heeft genomen via POM, EROV, inzake landbouw en toerisme (ik verwijs voor de items naar de pagina's 15-19 van de *Beleidsnota*)
- het uitbreiden van het fietspadennetwerk
- uitbreiding van het eigen bosbestand en de realisatie van de voorziene natuurverbindingengebieden (en mag ik terloops even wijzen op de vele hectaren gelegen tussen het domein Puyenbroeck en de Moervaart die destijds werden aangekocht en nog steeds op een nieuwe bestemming wachten).

- het verder uitvoeren van sociale taken zoals het flankerend onderwijsbeleid, de Arbeidszorg en Groene Zorg.....

- de regionale samenwerking in en met de drie aanvaarde regio's in het Zuiden (ontwikkelingssamenwerking).

- de dienstverlening aan de gemeenten (GIS, RO, fietspadenbeleid, de databanken voor onbevaarbare waterlopen, de Oost-Vlaamse Bestuursacademie, de ondersteuning van culturele projecten van bovenlokaal belang...

- de tweede pensioenpijler i.f.v. de contractuelen en

- het treffen van de nodige voorzieningen om te voldoen aan het herstelplan i.f.v. de volledige financiering van de langetermijnverplichtingen van het eigen pensioenfonds-statutairen.

Een en ander betekent een ernstig engagement voor de toekomst.

Hoopgevend is in derde instantie die laatste bladzijde uit *de Financiële nota 2011-2014 met het Overzicht van de Financiële ontwikkeling. Prognose, "uitspraak over het vermoedelijk verloop of afloop"*, zegt Van Dale. Het verloop laat tot en met 2014 voor elk jaar een positief resultaat eigen dienstjaar zien, het behoud van een deel van het reservefonds, een gunstig algemeen resultaat en een gezonde financiële toestand.

Als ik de opeenvolgende prognoses (verantwoording, *Strategisch meerjarenplan*, p. 24) van de voorbije jaren naast mekaar leg, stel ik vast dat de ombuiging van de verwachting naar de realiteit bijzonder positief uitvalt :

	Prognose	Alg. resultaat	Rekening Alg.resultaat/begrotingsresultaat
Budget 2006	- prognose 2006 –	32.971.409	
	“ 2007 –	21.664.307	
	“ 2008 –	10.413.061	
	“ 2009 -	1.076.847	
Budget 2007	- prognose 2007 –	39.140.457	- 50.952.718
	“ 2008 –	32.351.563	
	“ 2009 –	24.878.668	
	“ 2010 –	18.570.830	
Budget 2008	- prognose 2008 –		- 59.821.448
	“ 2009 –		
	“ 2010 –		
	“ 2011 –		
Budget 2009	- prognose 2009 –	34.304.379	- 66.906.164
	“ 2010 –	23.541.141	
	“ 2011 –	13.363.902	
	“ 2012 -	6.215.899	

Budget 2010 - prognose 2010 – 36.085.718
 “ 2011 – 26.001.284
 “ 2012 – **19.090.537**
 “ 2013 – 15.226.443

Budget 2011 - prognose 2011 – 42.987.431
 “ 2012 – **31.763.883**
 “ 2013 – 28.329.373
 “ 2014 – 28.486.957

Niets verhindert ons om nu reeds te aanvaarden dat we – zonder onverwachte tegenslagen – en bij gelijkblijvend beleid de kaap van 2012 met een veel beter resultaat zullen voorbijvaren dan werd voorspeld in de voorliggende documenten.

Gedeeltelijk los (of voorlopig los?) van het budget 2011 blijft er voor het volgende anderhalf jaar beleidsmatig de moeilijke opdracht om een aantal aanslepende dossiers tot een goed einde te voeren : Lemberge, de Bank van de Arbeid, het huis Van Wilderode, de Huysmanshoeve... Erfenissen uit het verleden weliswaar, maar ieder van deze dossiers roept om een zinvolle oplossing.

Geenszins los van het budget, het financieel beheer, de beleidsaanpak en de controle door de raad op het beleid is de aankondiging van de nieuwe *Beleids- en beheerscyclus*, die tegen uiterlijk 1 januari 2014 operationeel moet zijn. Na de zegeningen van het nieuw boekhoudkundig systeem (2002), het nieuw provinciedecreet en recenter van de operationele strategische doelstellingen, de sectorgedefinieerde strategische doelstellingen, de operationele doelstellingen, begrippen waar we ondertussen uiteraard allemaal zeer vertrouwd mee zijn, is er eindelijk weer wat anders dat zou moeten helpen om ons inzicht in het beleid te scherpen.

Ik neem aan dat we als raadsleden bij de implementatie van dit nieuw gegeven tijdig en grondig zullen worden voorgelicht. Uiteraard is er geen bezwaar tegen het professionaliseren – het vakkundiger maken – van het beleid en de beleidsinstrumenten. Op zich geen bezwaar, mar het kan niet de bedoeling zijn dat straks op de vele bedrukte papieren enkel nog de professionals gemakkelijk en blijvend de weg vinden in en dankzij dit nieuw “instrumentarium”. Applaus op alle banken, zegt de eerste gedeputeerde ironiserend, neem ik aan. Ik ben er zeker van dat ik niet het enige raadslid ben dat nog even de handen op elkaar houdt.

Omwille van het Groenboek heb ik deze keer met nog meer aandacht dan gewoonlijk de *lijst van de subsidieartikels* bekeken (*Toelichtingen en bijlagen*, blz. 77-91), 15 dichtbedrukte bladzijden. Geheel volgens de letter en de geest van het Groenboek van minister Bourgeois kan over 2 jaar misschien het grootste deel van de *subsidies aan de politieke vertegenwoordigingen in de provincieraad* worden geschrapt. Behalve de vergoeding voor de kosten van de fractiewerking, hebben ze immers betrekking op een persoonsgebonden materie, zeker geen grondgebonden materie!? NTG, opera, Capitole, Festival van Vlaanderen, Filmfestival... eveneens dienen uit de lijst te verdwijnen. De ravage die bij (koepel)organisaties, instellingen en verenigingen allerhande zou worden aangericht bij volledig uitvoering van dit werkstuk is ronduit kolossaal. Voor velen van hen is de provinciale subsidiëring substantieel, hoe beperkt ze soms ook is. Of er inderdaad een instantie zal opduiken om die leegten in te vullen, moet nog worden bewezen. Welk regiobestuur of welk stadsgewest neemt de projecten inzake ontwikkelingssamenwerking

over (1.432.061) ? De onderwijs-subsidies (2.734.643), jeugd (884.725), cultuur (917.750), sport (1.155.572), bibliotheken (1.234.310), kunsten en cultuurpatrimonium (8.162.436), welzijn (5.957.742), gezondheid (1.600.182) ? Een 24 miljoen in totaal (voor een beperkt aantal uitgaven zijn er ook ontvangsten). In het licht van de huidige financieringsproblemen, de snelle en complexe evolutie (en toename) van de noden, de vele onopgeloste problemen is het weinig waarschijnlijk dat Vlaanderen hier de bressen zal dichten. Bovendien is de ondersteuning veelal gericht naar organisaties en verenigingen van wie het werkgebied de hele provincie beslaat of die zich richten naar een bepaalde doelgroep maar verspreid over de hele provincie (bijv. aanvullende leningen i.v.m. het verwerven van een lening). Zullen de stadsgewesten en/of regiobesturen (indien ze daartoe de middelen zouden krijgen) zich groepen voelen. Het huidige ingewikkelde kluwen van provinciale subsidiëringen is langzaam gegroeid, heel fijnmazig en tegelijk volumineus. Zo is het in elke provincie. In termen van efficiëntie kan men overigens de oratorische vraag stellen, waar en hoe kan in deze gevallen sprake zijn van overlapping, verrommeling? De toegekende subsidies zijn een zeer gewenste aanvulling (als het al geen verplichting is) bij de ondersteuning door anderen of ze zijn de enige die worden ontvangen. De verantwoordelijken in de sectoren schijnen zich helaas tot vandaag nog altijd niet te realiseren welke dreiging er is.

Voor de sector cultuur dringt zich ook de vraag op wie het stuwende initiatief van de huidige provinciale wedstrijden zal overnemen. Ze zijn een aanmoediging en staan in voor kwaliteitsbewerking en/of –verbetering. In het museale veld is het niet anders. Sommige musea, die nu reeds onder de gemeentelijke bevoegdheid vallen, redden het niet zonder de steun van de provincie (bijv. Berlare).

Specifiek wat de welzijnssector betreft, vraag ik me af wie en wat er beter wordt door het slopen van het kenniscentrum (o.m. terreinkennis) dat de provinciale diensten inzake de welzijnsproblematiek in de loop van vele jaren zijn geworden ? Hetzelfde geldt overigens ook voor de cultuursector. Het is mijn overtuiging dat we met o.a. de integratiepolitiek veel, veel verder zouden hebben gestaan, indien men die opdracht (en de bijkomende middelen) had doorgeschoven naar het provinciaal niveau. De provincie Limburg – als eerste omwille van de specifieke toestanden – heeft bewezen dat dit geen uit de lucht gegrepen bewering is.

Onderzoeken naar de concrete overlappingsen of een onderzoek naar een haalbare herverdeling van de taken en naar de financiële consequenties zijn er in elk geval niet gebeurd. Enige duidelijkheid omtrent een eventueel initiatief omtrent de bevoegdheden van de intercommunales en hun geografische begrenzing, omtrent de fusie van gemeenten enz. – altijd om te komen tot minder verrommeling, meer efficiënt besturen - is er niet. Abstractie makend van de vele intergemeentelijke initiatieven blijkt het grootste deel van de zogeheten verrommeling toe te schrijven aan maatregelen van de Vlaamse regering zelf. Een burgemeester, die heel goed weet waarover hij het heeft, vertelde onlangs tijdens een bijeenkomst dat de laatste 10 jaar in zijn regio 16 nieuwe intermediaire initiatieven werden opgezet door de Vlaamse regering. Een van die initiatieven was de *resoc* (*Regionaal Sociaal-Economische Overlegcomite*). Zonder twijfel goed bedoeld. Alleen heeft iedereen, die er bij betrokken was of is, ervaren hoe moeilijk de meeste *resocs* het hadden of hebben om zich een plaats te veroveren naast de reeds bestaande intercommunales. Die kunnen immers bogen op veel ervaring, de vele opdrachten die ze kregen toegewezen of die ze zelf hebben opgenomen, de (soms grote) financiële middelen en het feit dat ze sinds lang gedragen zijn door de gemeenten. Hoe zullen de nieuwe regiobesturen (welke bevoegdheden ? welke middelen ? hoe samengesteld ?) zich dan een betekenisvolle plaats kunnen verwerven zonder dat er

voorafgaandelijk gesleuteld wordt aan de huidige bevoegdheden van de verschillende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die in dezelfde regio operationeel zijn ?

Conclusie, mijnheer de voorzitter, het Groenboek roept meer vragen op dan het antwoorden biedt. Al in oktober 1992 publiceerde prof. De Rynck onder de kop “*Vlaanderen is bestuureluurs*” de volgende nog steeds actuele en in verband met het Groenboek heel toepasselijke beschouwing : “*De kabinetten zijn de broedplaatsen voor beleidsmaatregelen. Maar de kweekcultuur op de kabinetten maakt dat de broedperiode meestal angstwekkend kort is. Als gevolg daarvan wordt in Vlaanderen bestuurd dat het werkelijk niet mooi meer is. Goed idee, slecht idee, in de molen, snel een plan, vlug scoren en geilend naar de publieke opinie met de weerklank in de media als barometer. Er is als gevolg van de regionalisering en door de kabinetskultuur een ware Vlaamse bestuursdiarree ontstaan, een VTM-izing van het openbaar bestuur. Over de meest wenselijke bestuurlijke vormgeving, over de relatie met de lokale besturen, over de band met wat er al bestaat, over de effecten te veld, voor grondig overleg : geen tijd, de zaak moet voort, nieuwe instelling, weer een pararegionale, weer een nieuw circuit van geld en van normen die liefst om de paar maanden worden herzien en die zeker veranderen bij elke kabinetswissel.*” Hoe kan het nog scherper worden geformuleerd?

Ik ben mijn opdracht begonnen met een hooggestemd citaat. Sta me toe, mijnheer de Voorzitter, ze af te ronden met een nog hoger gestemd citaat als een tegengif tegen al te veel Groenboekgal. De auteur is Vaclav Havel, schrijver en held van het Tsjechische verzet tegen de dictatuur. Voor zoveel heldhaftigheid werd hij door de autoriteiten beloond met in totaal 7 jaar gevangenis en later door het bevrijde volk (als eerste) met het presidentschap van het nieuwe democratische Tsjecho-Slowakije. Havel geeft een definitie van politiek die heel ver afwijkt van wat het brede publiek in heel West-Europa, vandaag zo gevaarlijk doordrongen van een diepe aversie tegenover politiek en politici, daaromtrent denkt, en heel ver van de cynische machtspolitiek die schuilt achter – dan toch weer – het Groenboek. (Ik citeer) : “*Ik ben voorstander van een “anti-politieke politiek”, dat wil zeggen, niet van politiek als technologie van de macht en van de manipulatie, van het cybernetisch heersen over mensen of als de kunst van het functionele, van onfrisse praktijken en intriges, maar van politiek als een van de manieren waarop men in het leven naar een zin kan zoeken en deze ook kan vinden, beschermen en dienen; ik ben voor politiek als in praktijk gebrachte ethiek, als dienst aan de waarheid, als wezenlijk menselijke en naar menselijke maatstaven gemeten zorg voor onze naasten. Dit is waarschijnlijk een benadering die, in deze wereld, uiterst onpraktisch is en moeilijk toe te passen in het dagelijks leven. Maar goed, ik weet geen beter alternatief*” (V. Havel, *Naar de windstreken*). Inderdaad een ideaalbeeld van de politiek, waar wat stelt politiek nog voor zonder zich te voeden aan ideaalbeelden, weliswaar liefst met veel realiteitszin en respect voor mensenrechten.

De CD&V-fractie is ervan overtuigd dat we met dit budget ook in het volgende jaar de visie, zoals ik ze in de inleiding van mijn tussenkomst citeerde, een concrete uitbeelding zullen geven. Om die reden zal de fractie dit budget met genoeg goedkeuren.

**Kamerverkiezingen – arrondissement Sint-Niklaas en Lokeren –
1894-1936 – percentages**

	Katholieken	Liberalen	Socialisten	Vl. Nat.	Commun.	Andere
14/10/94	78,01	18,59	3,40	-	-	-
22/5/98	68,38	-	8,37	-	-	23,05
27/5/1900 EV	75,91	17,06	5,82	-	-	1,21
29/5/04	74,28	Kartel libera- len en social. 19,32		-	-	6,40
24/5/08	74,78	24,42		-	-	0,80
2/6/12	78,10	21,89		-	-	-
24/5/14	71,13	25,63		-	-	3,22
1919	57,35	8,41	22,01	10,75	-	1,48
1921	45,07	8,13	23,44	4,71	-	18,65 (V.Br. 16,73)
1925	53,38	5,68	26,64	4,26	-	10,04 Kath. Nat.
1929	55,23	8,07	26,08	9,93	0,69	-
1932	55,43	6,59	27,31	10,22	0,45	-
1936	49,04	6,20	28,05	10,75	1,09	4,87 Rex
1939	47,75	11,35	25,50	14,73	-	0,67

Kamerverkiezingen Lokeren

	Katholieken	Liberalen	Socialisten	Vl. Nat.	Rex	Andere
--	--------------------	------------------	--------------------	-----------------	------------	---------------

1919	47,6	18,89	23,12	9,59	-	-
1921	40,1	20,33	25,1	2,53	-	-
1925	48,33	14,4	30,09	1,79	-	-
1929	46,47	19,62	27,55	5,55	-	0,81
1932	48,9	17,67	29,62	3,33	-	0,48
1936	42,84	19,39	28,42	3,14	-	1,88
1939	42,1	22,69	27,51	6,78	95 stemm.	-

Lokeren – Gemeenteraadsverkiezingen 1919-1940

	Katholieken	Liberalen	Socialisten	Andere
1921	52,42 zetels : 10	22,44 zetels : 4	25,14 zetels : 3	-
1925	50,73 9	24,04 4	25,59 4	-
1932	49,6 9	21,05 3	29,35 5	-
1938	44 Concentratie 9	19,75 3	29,12 5	7,82 Eenheidsfront -
1946	49,78 10	18,51 3	27,06 4	4,64 Communisten 0

Lokeren

- 1830-1836 : orangistisch - Pierre Bernard Verheyden (katholiek) (1830-1842)
- 1836-1842 : katholieke meerderheid - Katholiek schepencollege
Pierre Bernard Verheyden
- 1843-1855 : " " - Gemengd schepencollege
Charles Roels (liberaal) (1843-1850)
Pierre René Blancquaert (1850-†1855)
- 1855-1858 : " " - Homogeen katholiek schepencollege
Eduard Meyvis (1855-1861)
- 1858-1861 : " " - Katholieke burgemeester (Meyvis) + 2 lib. schepenen
- 1861-1862 : liberale meerderheid - Liberaal schepencollege
Adolphe Van Landeghem (1861-1872)
- 1862-1872 : homogeen liberaal - Liberaal schepencollege
Adolphe Van Landeghem
- 1872-1878 : katholieke meerderheid - Katholiek schepencollege
Charles Eugène Thuysbaert (1872-†1874)
Charles Ferdinand Van Gothem (1874-1879)
- 1879-1890 : liberale meerderheid - Liberaal schepencollege
Charles Beuckel (1879-1890)
- Krach Volksbank Lokeren 1887
- 1891-1903 : Homogeen katholiek - Katholiek schepencollege
Prosper Thuysbaert (1891-†1908)
August Raemdonck (1908-†1939)
Van der Poorten (1939-†1940)
- 1904-1938 : katholieke meerderheid - Katholiek schepencollege
- 1939-1940 : concentratie - KVV + VNV